

ahová feliratkoztak a külön beszélgetésre jelentkezők. Az esti megbeszélések után, azaz 1/2 9-kor mindennap folytatódott a lelki „audienciák”; hogy meddig, azt már nem tudom.

Biztos vagyok abban, hogy ha nem is lettünk mindjárt szentek, de kissé előre haladtunk a lelki életben, azaz kicsit közelebb jutottunk a jó Istenhez. Csak egyet tudunk kifogásolni a lelkigyakorlatokban: rövidnek találtuk az öt napot. Azért a Főnöknő Anya el is határozta, hogy jövőre legalább hatnaposat fog rendezni.

Nem akarom szó nélkül hagyni a testvéri fogadtatást a Sz. Margit Otthonban a nővérek részéről, de különösen jószágos főnöknőjüktől, aki mindenről gondoskodott, hogy minél jobban érezhessük magunkat. A szép szobákban minden ragyogott a tisztaságtól, zavartalanul lehetett az elmélkedéseket végezni; sőt erre a kápolnán kívül még a kertben is volt kitűnő alkalom, ahol virágok és bokrok közt kényelmes padok álltak. Hogy mennyi szeretettel gondoskodtak a kitűnő étkezésről, nem is próbálok leírni. Amikor mondtuk a főnöknő anyának, hogy ráfizet, csak azt felelte kedves mosollyal: „Nem akarom, hogy a nővérek ne tudjanak jó lelkigyakorlatot végezni, mert korog a gyomruk.”

Marietta nővér

MISSZIÓS LEVELEK A NÉGY FOLDRÉSZRŐL

Még jan. 5-én küldtem levelet a szokásos miseintencióval. Akarom, hogy tudjátok, nem vagyok hálátlan a Szolgálatért! Nem is gondoljátok, mennyi örömet, vigaszt hoz. Először is a meghalt paptestvérek neveit, kis történetét olvasom saját magam lelkesítésére. Iróasztalomon meg van címezve számodra egy boríték, benne búcsúzó, hogy ha a jó Isten elhív, tudj róla, és értem is imádkoztass. Készen kell lenni!

Mint már máskor is mondtam, nem marad a lapban betű anélkül, hogy el ne olvassám. Hálás vagyok érte. De külön meg akarom köszönni a mellékletet Kis Sz. Terézről! Régi és javíthatatlan tisztelője vagyok ennek a kis Szentnek. Önéletrajzát még szerzetbe lépésem előtt olvastam. Őszintén megmondom: nem tetszett! Gyerekesnek, érzékenykedőnek tartottam. Mégis, amikor már a jó Isten kegyelméből szalézi lettem, mivel régi álom volt, hogy misszionárius legyek, kilencedet kilencedre mondtam hozzá. Édesapám is nagy tisztelője volt, tudta a vágyamat, ő is biztatott. Igaz, egy kicsit húzódoztam tőle: jobban szerettem volna, hogy egy férfi legyen a misszionáriusok pártfogója. De úgy látszik, ő nem húzódozott tőlem! 1931 augusztusában megkaptam az engedélyt. Szeptemberben hazamentem három napra elbúcsúzni. Beteges édesanyámnak csak azt mertük mondani, hogy Turinba megyek, s „azután folytatom a teológiát”. Nem búslult, hanem örömkönnyek közt áldott meg, mondván: „Hála a jó Istennek két pap fiam lesz!” Okt. 7-én, Rózsafűzér Királynője ünnepén értem Turinba, november 10-én pedig már Patagóniában, Fortín Mercedesen, a mi formációs házukban, a Segítő Szűzanya templomában hálálkodtam Kis Sz. Teréz oltára előtt . . .

Nem tudtam spanyolul. Nem volt egy magyar sem. Kértem az evangéliumot latin-spanyol nyelven, azután olyan könyveket, amelyeket már olvastam magyarul; így került kezembe Sz. Terézke önéletrajza. Nem nagy lelkesedéssel kaptam bele, de mégis ott értettem meg! A kilencedekből mindennapi hálaadás lett. Meg miközben kis szobámat rendezem, elénekelem: „Kármel ősi szent hegyén . . .” Tehát én is odatartozom Kis Teréz paptestvérei közé. Biztos vagyok róla, hogy számontart!

Sok hálával tartozom neki. 30 év Patagóniában, Don Bosco második hazájában, meg az enyémben is! Azután a szent engedelmesség idehozott, a szegény, rég kivándorlott magyarok közé folytatni a misszionáriusságot, mert a Szentszék kinevezett a magyarok missionarius cum cura animarum-ának. Már 13. éve küzdök itt. Hála a jó Istennek, magyarjaim jobban megbecsülnek, mint megérdemelném. De azért sze-

retném, ha volna helyettem egy fiatalabb, egészségesebb ember. Őszintén mondom, még csak 66 évemmel nem érek többet két hatosnál! Erős érzelmeszedésem van, ami álomkórságot hoz rám. A szív működésem se jó. Sívemet négyszer operálták tíz év alatt, s jelenleg újból kint van mindkét oldalon. Persze másnak nehéz volna itt a megélhetés, ha kicsit igényes. Engem eltart a Kongregáció, cserében szentmisém, meg délelőttönként gyóntatok, amennyi csak kell. (Van 800 elemista és 400 középiskolás, meg, örömmel mondom, sok felnőtt is; legnagyobb lelki öröömöt a gyóntatószék okozza. Sajnos magyarjaim nem adnak sok örömet ilyen értelemben!)

Lassan kihálnak a régi magyarok, új bevándorlást nem lehet várni. Azért akarunk egy aggok otthonát. Már annyira jutottunk, hogy megalakult az egyesület, megkaptuk a személyi jogosítást is. Van hely, a reformátusok átadják telküket, 100 × 25 m. Ott lehet építeni. Sok küzdelem után sikerült, hogy ne csak a katolikusoké legyen, hanem az összes magyaroké. Csak a pénz hiányzik! Írtam Északra, nincs. Megkérdeztem egy erre járó Adveniat felügyelő rendtársamat, azt mondta, öregekre nincs pénz! De azért dolgozunk! Itt már nem egy „katolikus intézményről” van szó, hanem magyarról. Majd csak küld valahonnét valamit a jó Isten!

Proszk János SDB Montevideo
Col. S. Francisco de Sales
Bulevas Artigas 4365 Aracida
Uruguay

+

Sokat törtem a fejem, hogy tudnék valami érdekeset írni a munkakörömről és az itteni misszióról. A téma oly nagy, hogy a föld-és néprajzi leírás sok-sok oldalra való beszámoló lenne. Így inkább egy rövid történetbe foglalom.

Végre elérkezett az első negyedév vége az iskolában. Most két hét szünidő lesz. De mielőtt ez megkezdődik, egy takarító napra jönnek a gyerekek. 9 óra felé jönnek, felfegyverkezve kókuszpálmalevélből készült seprűkkel, óriási kardszerű késekkel meg kókuszlevélkosarakkal. (Hogy mi mindenre jó ez a kókuszdiófa: frissítő italt ad a friss dió, a belét még főzéshez is használják, vagy nyersen megeszik, a leveléből a kis kunyhók falait fonják, szőnyeg is készülhet belőle, meg a háztető is ebből van.) A lányok vidámak, szép tarka ruhákban jönnek, — élvezik a különlegességet, mert a mindennapos viselet kék szoknya, csíkos blúzzal. A fejükön kókuszlevélből font kalap, az is hibiszkuszvirágokkal feldíszítve. Lassan jönnek, mint a szigetiek, szép ritmusos lépésekkel. Soha nem sietnek.

„Good morning, Sister” — köszöntenek. Angolul beszélünk egymással, a gimnáziumban ezen a nyelven megy a tanítás.

Sorakozás után egy éneket énekelünk anyanyelvükön a Szűzanyához, mert nálunk mindent imával kezdünk, tanulást és munkát egyaránt. Ezután csoportokra oszlanak. A Maria Goretti csapat az iskola körüli kertet hozza rendbe, a St. Peter Chanel (az Óceániai Szigetek mártírja) csapat a bejáratnál a magas gatz vágja le (itt használják a nagy késeket, mintha kaszálnák a fűvet), a Sz. Teréz-csapat a folyton süllyedő utat tölti fel kövekkel. (A múlt hónapban egy mozieloadás volt, annak a bevétele az iskola szükségleteire ment, és így hoztunk két teherautóra való követ, ami itt áll egy halomban.) Zsákokkal, lapátokkal, régi festékes edényekben hordják a köveket, és elsimitják az úton. Mivel ez korallsziget, nincs rajta egyetlen hegy vagy patak sem. A mellettünk fekvő telek mélyebb, mint a tenger felszíne, és az eső napokig áll rajta. A mi iskolánk is néha úszik. Egyszer egy nagy eső után úgy kellett a padokat visszahúzni, mert úsztak ki a kapun. Mi is térdig érő csizmában közlekedünk ilyenkor az osztályok és a laboratórium között. — A Sz. Bernadette csapat az iskola mögötti kis kertben dolgozik a banánfák között. Két jószágot, akik a többit bosszantják, külön munkára küldök. Van egy kb. 1 m mély lyuk a kertben, ott 20 cm víz van. Ezt ki kell nekik tisztítani, ásóval kicsit kimélyíteni. Elég nehéz, mert korallba kell nekik vágni, de erős lányok, meg nekik jól. Legalább erre megy az energia roszalkodás helyett.

Versenyen vagyunk: az a csapat kapja legtöbb pontot, amelyik legelőször kész, és legszebb a munkája. Amelyik csapatnak az év végén legtöbb pontja van, az kapja a kupát. Így mindenki igyekszik. A szigetiekben megvan a versenyszellem.

Nóvér Óceániából

+

Igen kiváló buzgó atyák vannak itt, főként a hat szemináriumi tanár. Mély hitük van, és a mai emberhez szólóan tudják tolmácsolni. Vannak itt különféle nemzetekből: francia, lengyel, svájci, holland, belga. Őt kongóit szentelnek az idén.

A lingala kurzus befejeződött, sokat lendített rajtam, mert jó nyelvtani alapot adott, csak még nagyon kevés a szókinccsem. Most a gyakorlat következik. Délutánonként látogatom a szegényeket, betegeket, öregeket. Ugy örülök, amikor sikerült magamat megértetni velük. Vannak itt jó asszonyok, a Mária-légió tagjai, akik segítenek, értesítenek arról, kinek van támogatásra szüksége. Többször kapunk ruhaneműt részükre, főképp olyanoknak jut, akiknek nincs mivel befedni magukat, vagy akikről levászik a régi gúnya. Most következik a hűvös évszak, szerencsére vannak takaróink a didergők számára.

Egyik kis öregünk, a Tata Joseph naponta jön hozzánk. Megkapja a maga kis ennivalóját, gyógyszerét. Néha kétszer-háromszor is eljön, mert elfelejti, hogy már volt itt, vagy mert jól esik neki hozzánk jönni. A múltkor összekülönbözött a lakótársával, s ezért beállított a takarójával, mondván, hogy ő nálunk akar maradni. Ebbe azonban nem mentünk bele, hazaküldtük kibékülni. — Tegnap délután átrendeztük a ruharaktárunkat, ennek eredményeképpen Tata Joseph kapott egy saját méretére való jó nadrágot és inget. Még nem láttam ilyen boldogan mosolyogni, egész a füléig ért a szája. — Tata Félix egy időben ugyanúgy eljött, mint Joseph. Csúnya lábsebe volt, mélyre rágódott fekély, megkeményedett kerülettel. Mikor néhány napig nem láttam, elmentem hozzájuk. De volt lakótársa azt mondta, hogy már nem engedi ott lakni, mert varázsló. Az egyik kisfiú felvilágosított, hogy a templomunk melletti autóbusz-megálló padján látták aludni az éjjel. Másnap jött élelemért, de olyan állapotban, hogy azt hittem, nem sok van neki hátra. Bevittem a kórházba, ahol a rendszeres étkezés és jó kezelés talpra állította. A tetveitől is megtisztították, kimosdatták. Utána helyet kapott az öregek otthonában, amit mougali nővéreink kezelnek az irtalmas nővérekkel felváltva. — Egy szegény asszony (aki jobban együtt tud érezni a másik ember szegénységével) jelentette a plébánosunknak, hogy a templom falánál ül egy öregember három nap óta éjjel-nappal. Némi utánjárással megkaptuk az engedélyt, hogy Tata Mauric is az otthonban lakhat. (Az otthon a Secours Catholique építette és tartja fenn. — Vö. Szolgálat 21, 64.o.) Hetenként megkapják az élelmiszeradagot, de Tata Mauric úgy ki volt éhezve, hogy eleinte gyors ütemben mindent bekebelezett.

Leghűségesebb segítségünk a szegények ügyében Mama Honorina. A napokban kért, hogy vegyünk petróleumlámpát egy félig vak és süket néninek. Elmentem a piacra, kerestem kicsi lámpát, ami 600 frankba kerül, de csak 1000 frankos nagyobb találtam. Egy jó ember hallotta a dolgot, azt mondta, adjam oda neki a 600 frankot és odaadott helyette ezret az árusnak. Szépen megköszöntem.

Ma Pünkösöd napja van. Sok szeretettel gondolok haza és mindannyiukra egyenként az imádságban.

Baradlai Vilma f.m.m.

B.P.198 Brazzaville

Republique Populaire du Congo

+

(Az alábbi levelet Marosi atya kapta egy osztrák nővértől, aki gondozottjai közé tartozott, és most Libanonban van.)

Második éve vagyok itt. Nagyon hálás vagyok ezért a Keleten töltött időért. Az élet és a szokások még nagymértékben olyanok itt, mint Jézus idejében, és így még sokkal érthetőbb lett számomra az Evangélium. De sajnos, bármilyen közel van is Szentföld, nem látogathatok el oda a politikai helyzet miatt.

Ennek az országnak a szépségéről már az ószövetség beszél. Ha a szentségimádó testvériségünkbe megyünk, keresztülutazunk az országon. Háromféle tájék: a tenger, a hegyek, és utána mélyen fekvő puszták. Ez utóbbiban, a Libanon és az Antilibanon hegység között van Ras Baalbek, egy keresztény falu, ott van a szentségimádó testvériségünk. Ott a kis nővérek több imádást végeznek, mint rendszeren. (Különben napi egy óra a kitett Oltáriszentség előtt.) Nem messze innen van egy muzulmán faluban másik 2-3 kis nővér. Azelőtt a két falu között nagy volt az ellenségeskedés, sok gyilkossággal. Ezért telepedtünk le ott, hogy az egységet és a szeretetet munkáljuk.

Itt Beirutban van a központunk. Elfoglaltságaink mellett szorgalmasan tanulunk arabul. Ez is sok időt vesz igénybe. Az emberekkel való érintkezés sem hiányzik sehol. Van egy kis testvériségünk Beirut egyik nyomornegyedében is; egy kis nővér a szegényekkel törődik, egy pedig gyárban dolgozik. Soha el nem tudtam volna képzelni ilyen szegénységet, ilyen nyomort. Természetesen minden velejáró erkölcsi nyomorúsággal együtt.

A testvériségek mindig a helyi rítust tartják, ezért mi itt maronita rítusban élünk. Nagyon szeretem ezt a rítust, mert a maroniták mindig hűségesen kitarítottak a Szentatya mellett, és ezért sok üldözést szenvedtek a múltban.

Annyi mindenről lehetne mesélni! A zsolnárral foglalnám össze: „Milyen csodálatosak a te utaid, Uram!” Nagy ajándékot kaptam. Hogy szeretném, ha sok más osztrák (és persze magyar!) is megoszthatná velem az Úrnak való odaadás örömét egy ilyen testvériségben. Az egyetemesség nagy örömünk; amikor így különféle országokból együtt vagyunk, már a földön osztozunk abban, ami majd a mennyben lesz: minden nép egysége az Úr körül, imádó, ujjongó együttlétben.

Kedves Marosi atya, nagyon gyakran, hálás szívvel gondolok önre. Egyszer azt mondta nekem: „Emberekben csalódunk, Krisztusban soha.” Krisztusban nem csalódunk soha! Sokszor jut ez eszembe. Igen nagy mondat.

Végtelenül szép dolog egy hivatás. Ha nem is mindig könnyű Jézushoz hasonlóan élni (rejtetten, mint Ő Betlehemben, imádkozó munkásként mint Ő Názáretben, mindentől megválva, csak a megváltói feladattal törődve, mint Ő Galilea utcáin, feláldozva a Kálvárián), de azért már itt részünk van mindabban, amit megígért: az ő békéjében, az ő örömeiben, a „bővebb életben”. Imádkozzék értem, hogy a legtöbbit adjam Jézusnak, ami tőlem telik. És ha egyszer Sz. Pál „szenteknek” nevez minket, joggal leszek közel önhöz Mindenszentek napján imában; itt a földön összetartozunk az odaítáik nagy seregével is.

Szívből üdvözlí az Urban kis nővére

Sr. Elfriede-Maria de Jésus
B.P.7253
Beyrouth, Liban

LEVELESLÁDANKBÓL

(Kedves olvasóink talán azt várják, hogy ebben a hálászamban a hozzánk érkező hálálkodó levelekből közöljünk egy csokorra valót. De lapunk jellegéhez és témánkhoz jobban illik, ha néhány olyan írásból idézünk, amelyek olvastán az ember Istennek ad hálát: jó, hogy embert teremtett a világra!)

Hálásnak kell lennem a jó Istennek, hogy egész életemben a lelkek és az Ő szolgálatába állított, és még mindig abban tart, akármilyen nehezen látom is el hivatalom. Sajnos, 13 heti kezelés, 8 hét a kórházban semmi javulást nem hozott, de ez sincs Isten megengedése nélkül. Sokan imádkoznak értem, és nem mutatkozik, hogy a jó Isten másképp akarná intézni életem. Legyen, Ő tudja, miért. Meg is vagyok nyugodva, egy a fontos, hogy szépen tudjak szenvedni, a lelkek javára. Sok mindenre jó volt a kórház, volt alkalmam hinteni a szépet, a jót. Én nagyon sajnálom